

Nro.

159.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW,
W LWOWIE.

Dnia 15go Lipca 1795.

Gazety.

NIEMCY.

Z Vallendar dnia 18. Czerwca.

Nie można dostatecznie opisać extraordinaryney grzeczności i szczególniejszego szacunku okazanego od *Fran-
cuzów* bywшему kommandantowi forte-
cy *Luxemburga* Feldmarszałkowi Baro-
nowi *de Bender* od czasu oddania wspo-

E 8

mnio;

mnioney fortocy, i przez całą podróż jego przez kraie od nich opanowane aż do *Koblencz*.

Deputowany Konwencyi *Merlin de Thionville* najszczególniejszą łożył staranność o sprawienie wszelkiego ukontentowania *Feldmarszałkowi*, i uprzedzał nawet same jego żądania. Kazał między woysko C. Królewskie w obfitości rozdać żywność, a samego *Feldmarszałka* najwyższanalej przyjmował.

Jenerał Francuzki kommanderujący *Jourdan*, który iadł obiad u szanownego staruszka, prosił go o ten honor dla siebie, aby u niego w *Koblencz* obiadować raczył, s iżby o tém mógł bydz zapewniony dodał żartem: że wszystkie oberże w *Koblencz* pozamykać każe, aby *J.P. Feldmarszałek* nigdzie prócz u niego do iedzenia nie dostać nie mógł. W rzeczy samey *Feldmarszałek* w *Koblencz* obiadował u wzmiankowanego Jenerała, i najwyższanalej był przyjmowany.

W ogólności taki okazywano szacunek wszędzie temu zasłużonemu Jenerałowi, że raczey go poczytać można było za *Cheffa Jenerałów Francuzkich*, aniżeli za ienca onychże.

W czasie oblężenia starał się ów Feldmarszałek o dobro swych żołnierzy i ich zdrowie tak, że mało było chorych, a wojsko zawsze było rzeźwém, i chętnie pełniło swe obowiązki. Garnizon także nie może dostatecznie wychwalić cnotliwego sprawowania się mieszkańców, i iedności z garnizonem.

Dla zapobieżenia niedostatkowi pieniędzy między tak licznym garnizonem, z armat popsutych za wiele tysięcy złotych kazał Feldmarszałek bić monetę dwókrey-carową, a z pożyczonego od obywatelów srebra kazał bić talery z napisem: *Ad usum circumvallati Luxemburgi*. Szanowny ów Rycerz takowe miał przywiązanie do obywatelów tamecznych, że prosił o przyjęcie siebie za obywatela *Luxemburskiego*.

W czasie całego oblężenia tylko 6. osób bezbronnych zabito. Domy także bardzo mało uszkodzone zostały. W czasie traktowania o kapitulacyę codziennie Francuzi przystawiali do fortecy świeże mięso, podobno, aby garnizon nie zabił koni, których nie mało dla niedostatku żywności zabijano.

FRANCYA.

Dnia 16. Kommissya woienna do inkwizycyi i ukarania zawodzców ostatniego powstania ustanowiona skazała na śmierć Deputowanych *Romme*, *Duquesnoy*, *Duroy*, *Bourbotte*, *Soubvani*, i *Goujon*. Deputowany *Peysnard* skazany został na wygnanie, a *Forestier* na więzienie. Po przeczytany m wyroku mówił *Goujon*: *Oto jest mój portret, proszę was, abyscie go posłali mojej żonie.* „*Duquesnoy* mówił: „*życzę, aby krew moja była ostatnią krwią niewinną rozlewającą się, i aby pomogła do ugruntowania Rzplitey! Niech żyje Rzplita!* *Bourbotte* mówił: *Nieprzyjaciele tylko samy wolności żądali krwi moiej, moje ostatnie żądanie moje westchnienie ostatnie będzie poświęcone dla moiej oyczyzny.* „

Osądzeni złożyli na stole swe pugilaresy, listy &c. Jak tylko zaś odprowadzeni zostali do więzienia, przyszedł officyer, i przyniósł nóż, którym się iak mówił, *Bourbotte* chciał przebić.

W krótce potem doniesiono, że jeszcze 5. innych nożem się przebiło, i przyniesiono nóż i nożyce.

Będący na straży oficyer natychmiast został aresztowany, ponieważ nie uczynił zadość rozkazowi w rewidowaniu aresztowanych, i w odebraniu im narzędzi do zabicia się służących. Trzech tylko jednak tym sposobem się zgładziło, *Düroy*, zaś *Bourbotte*, i *Soubrany* wyprowadzeni na plac i guillotynowani zostali.

Z. Figneras (miasto w Hiszpanii) dnia 29.
Maja.

Dnia 25 t. m. w wieczór ku fortecy *Rosas* zbliżyło się było kilka *Hiszpańskich* Kanonierskich batów, podobno dla wylądowania z tej strony, a tak dla dania pomocy wojsku *Hiszpańskiemu*, które w dniach następujących uderzyć na *Francuzów* zamyślało. Dla zapobieżenia temu przedsięwzięciu *Francuzkie* fregatty z rana zaczęły dawadź ognia do owych batów Kanonierskich, które równie im ogniem z armat odpowiadały. Francuzi dali sukurs swoim fregatom przez wystrzał z wszystkich armat z *Cytadelli*, i z bateriów nadbrzeżnych.

Kanonada trwała przez dwie godzin, wiele bomb *Hiszpańskich* w padło do fortecy

tecy *Rosas*, i *Hiszpani* wezwali już byli miasto do poddania się.

Tym czasem nawet naladzie ze wszystkich stron zaczął się atak. Utarczka była powszechna, i wszędzie żywa i zacięta.

Po trzy godzinném ucierania się żadna strona ani na piędź się nieuchyliła była z placu bitwy. Nakoniec jednak poczęli się *Hiszpani* wahać i uciekli. (To jest doniesienie *Francuzkie*).

Kanonada od godziny półdopiątej, aż do południa trwała. Woyska nasze były zmordowane aż nadto, i nie mogły ścigać nieprzyaciela. Ten odniósł znaczną stratę, naybardziej na lewém skrzydle i w *centrum*. Strata nasza była bardzo mała „

Godny jest uwagi list niejakiego *Magnier* niegdyś Prezydenta *Kommissyi* wojenney *Departamentów Prier Marne, Tirrean, i Bourbotte*, teraz zostającego w areszcie, ma on treść następującą:

„ Z *Rennes* twierdzy *Marata* dnia 2. Czerwca, jedney i nierozdzielney, ale ieszcze problematycznej Rzplitey do haniebney powszechney Deputacyi spustoszenia: — Lubo to jest prawda, że wy obrzydłe poczwary przewagę macie, atoli

li i to jest druga prawda, że wy najlepsze-
 pszych Patryotów bezkarnie mordować
 każecie. Owóż wam padam nową ofia-
 rą krwawożercy. Uderzcie na nią.
 Oświadczam wam, ja to sam jestem owym
 sprawcą tej insurrekcyi dnia 20. Maia.
 Gdym jeszcze był w okropnym więzieniu,
 ułożyłem plan do tej zbawiennej un-
 surrekcyi, ale insurgenci zapomnieli niero-
 zmysłnie ncyfistotniejszych swych czyn-
 ności. Patryoci nie byłiby już w oko-
 wach, gdyby oni iakiem podał im do
 zrozumienia, sztylet Brutusa w fercach
 współwinowayców 74. Girondynistów za-
 topili, to jest: gdyby Thibadeau, obu
 Merlinów, Frerona, Sieyęsa, Talliena.
 André Dumont, Boissy d'Anglas, An-
 guis, i wszystkich zabóyców Robert-
 spierra nayspierwey zaprzątęli. Lecz
 iakież to ja wspomniałem imie! O nie-
 śmiertelna pamiątka w cnotach nieporó-
 wnananego Robespiera? Raczże mi
 przepuścić, iż i ja moment haniebnemu spi-
 skowi, prożącemu ci, uwierzył. Zaisze ra-
 czyłsz mi to przebaczyć o nayszlachetniey-
 sza pamiątka, lecz ja sam sobie tego nie-
 przebaczę! Wy zaś! wy oprawcy Depu-
 tacyi, spieszcie się, i rozlewaycie wszelką
 krew Goralów! (Jakobinów) interests po
 was

was tego własny wyciąga! Pomordujcie
 wszystkich Patryotów, zgładźcie i mię,
 a jeśli niedosyć jeszcze dla założenia
 na waszą zemstę powiedział, tedy oświad-
 czam wam, iż jeśli mię do grobu mie-
 szkańców Góry nie wprowadzicie, to ja
 wpadnę pomiędzy kupę Royalistów, któ-
 ra się Narodową Konwencyą zowie,
 znajdę ich gdyby to miało bydź i za
 30. lat jeszcze, a sztylet Brutusa naj-
 pierwszemu, którego napadnę utopię w
 szkaradnym sercu.

Podpisano: *Antoni Berard Magniet*
 zowiący się *Brutus*.

P. S. Co się tycze Jenerała *Dubois*
de Crance, który wam w pierwszych
 dniach t. m. tak dobrze usłużył, tedy
 oświadczam, że się zemszczę głosu krwi
 niewinney (bo jestem Wnukiem iey) i
 mówię to wyraźnie, że jeśli kiedyżkol-
 wiek uderzy na mię, nie znajdzie inne-
 go kata prócz mnie samego.